

Formacja Instruktorów KSM

Teologia biblijna - część 1

opracował: ks. Krzysztof Krzaczek

„Słowo Boże – źródło życia, wiary i misji.”

Czym jest biblistyka

Biblistyka to nauka teologiczna zajmująca się badaniem Pisma Świętego metodami naukowymi. Skupia się na analizie tekstu biblijnego, jego źródeł, języka, historii i kontekstu kulturowego. Celem biblistyki jest jak najdokładniejsze zrozumienie oryginalnego znaczenia tekstu, zgodnie z intencją autora natchnionego oraz realiami epoki. Biblistyka pomaga również odkrywać, jak Słowo Boże było rozumiane w różnych epokach i jak może przemawiać do człowieka współczesnego.

„Nieznajomość Pisma Świętego jest nieznajomością Chrystusa. – św. Hieronim”

Metody biblistyki

- Metoda historyczno-krytyczna – analiza genezy, źródeł i form tekstu
- Metoda literacka – badanie gatunku, struktury i stylu
- Krytyka redakcyjna – badanie sposobu redagowania przez autorów natchnionych
- Analiza językowa – badanie oryginalnych języków Biblii (hebrajski, aramejski, grecki)
- Archeologia biblijna – potwierdzanie faktów i kontekstu historycznego
- Egzegeza naukowa – systematyczne objaśnianie znaczenia tekstu
- Hermeneutyka – interpretacja tekstu w kontekście całego Objawienia

Biblistyka stawia pytania o genezę, kontekst i przekaz – jest narzędziem rozumienia wiary.

Czym jest teologia biblijna

Teologia biblijna to refleksja teologiczna nad przesłaniem Pisma Świętego rozpatrywana w jego całości – jako historii zbawienia.

Nie ogranicza się do analizy języka, lecz poszukuje sensu duchowego i teologicznego, ujawniającego się w jedności Starego i Nowego Testamentu.

Celem teologii biblijnej jest ukazanie Boga działającego w historii człowieka.

W centrum pozostaje Jezus Chrystus, który objawia pełnię Bożego planu miłości i odkupienia.

„Wiara rodzi się ze słuchania, a tym, co się słyszy, jest Słowo Chrystusa. – Rz 10,17”

Metody teologii biblijnej

- Metoda kanoniczna – interpretacja tekstu w świetle całego kanonu Biblii
- Metoda typologiczna – dostrzeganie zapowiedzi Nowego Testamentu w Starym
- Metoda historii zbawienia – badanie etapów Bożego objawienia
- Metoda hermeneutyczna – odczytywanie przesłania w kontekście wiary
- Metoda egzystencjalna – interpretacja Słowa w odniesieniu do życia człowieka
- Metoda duchowa – refleksja modlitewna nad tekstem biblijnym
- Metoda pastoralna – ukazanie znaczenia Pisma w życiu wspólnoty wierzących.

Porównanie biblistyki i teologii biblijnej

Biblistyka:

- Analizuje tekst jako dokument historyczno-literacki
- Skupia się na źródłach, strukturze i języku
- Posługuje się metodami naukowymi i krytycznymi
- Odpowiada na pytanie: „co autor chciał powiedzieć?”

Teologia biblijna:

- Odczytuje tekst w perspektywie Objawienia i wiary
- Szuka sensu duchowego i zbawczego
- Włącza tekst w całość historii zbawienia
- Odpowiada na pytanie: „co Bóg mówi dziś do człowieka?”

Obie dziedziny wzajemnie się uzupełniają – biblistyka dostarcza narzędzi, teologia biblijna prowadzi do wiary i życia Słowem.

Scena Zwiastowania (Łk 1,26-38) - dwie perspektywy

Biblistyczna:

- Analiza formy literackiej – opowiadanie o powołaniu prorockim
- Kontekst historyczny: judaizm I wieku, rola kobiety
- Symbolika imion, miejsca (Nazaret), motyw anioła
- Znaczenie odpowiedzi Maryi – fiat jako akt wiary

Teologiczna:

- Wydarzenie Zwiastowania jako kulminacja historii zbawienia
- Maryja – nowa Ewa, współpracująca z planem Boga
- Wcielenie jako wejście Boga w historię
- Postawa wiary, pokory i posłuszeństwa wobec woli Bożej

Obie perspektywy ukazują Zwiastowanie jako tajemnicę spotkania Boga z człowiekiem.

„Niech mi się stanie według słowa Twego. – Łk 1,38”

Pytania do refleksji

- Jak rozumiem dziś Słowo Boże w moim życiu?
- Które z podejść – biblistyczne czy teologiczne – jest mi bliższe?
- Co wnosi w moją formację jako instruktora KSM?
- Jak mogę pogłębiać relację ze Słowem Bożym na co dzień?
- W jaki sposób Biblia kształtuje moją tożsamość i wiarę?

„Twoje słowo jest lampą dla moich stóp i światłem na mojej ścieżce. – Ps 119,105”

Nie zatrzymuj się na słowie - żyj Słowem.

Formacja Instruktorów KSM • Teologia biblijna cz.1